

51602379 : สาขาวิชาการประกอบการ

คำสำคัญ : วัฒนธรรม/วิถีชีวิต/การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม/ทรัพยากรทางวัฒนธรรม/การพัฒนา

อัศวิน วิญญาณ์ชาติ : แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตชาวบ้าน ริมแม่น้ำน้ำนาราษัยศรี กรณีศึกษาตลาดน้ำลำพญา อ.บางเลน จ.นครปฐม. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : พศ.ดร. ดวงเงิน ซื่อภักดี. 106 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาข้อมูลด้านศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของพื้นที่ศึกษา และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยว ด้วยการสัมภาษณ์ในเชิงลึก โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ คณะกรรมการตลาดน้ำ, ผู้ประกอบการขายสินค้าและบริการ, หน่วยงานของรัฐบาลและองค์กรเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง, ผู้นำชุมชน, ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่ศึกษา และนักท่องเที่ยว ร่วมกับ การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง, การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และการสังเกต เพื่อนำผลที่ได้รับจาก การศึกษาข้อมูล มาสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมสำหรับพื้นที่ศึกษา

จากการศึกษาพบว่าตลาดน้ำลำพญา มีฐานทรัพยากรในด้านต่าง ๆ ที่มีส่วนส่งเสริมให้การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรม การบริหารงานเป็นไปในรูปแบบคณะกรรมการบริหารตลาด ซึ่งมีความคิดด้านการจัดการสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบกับความร่วมมือของผู้ค้าแม่ค้าในตลาดซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นประชากรในพื้นที่ ทำให้ตลาดลำพญาได้รับความนิยมและก่อให้เกิดประโยชน์โดยตลอดในด้านเศรษฐกิจของท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ผลการวิจัยสรุปได้ว่า จากการดำเนินงานที่ผ่านมาไม่ประสบปัญหาที่รุนแรงอันเป็นผลจากการท่องเที่ยวในพื้นที่ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม วัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม โดยข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาตลาดน้ำลำพญา ได้แก่ จุดจำกัดในด้านกฎหมาย โดยบริเวณวัดมีพื้นที่จำกัด ไม่สามารถขยายพื้นที่ออกไปในบริเวณโดยรอบได้อีกเนื่องจากพื้นที่รอบด้านเป็นพื้นที่ของเอกชน

ผลจากการศึกษาถือว่า แนวทางการพัฒนาตลาดน้ำลำพญาที่เหมาะสม คือ การเพิ่มกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรมที่ดำเนินอยู่ไปสู่บริเวณพื้นที่ข้างเคียงซึ่งที่มีศักยภาพเพียงพอ โดยเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชน เช่น การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร หรือการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการพัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ เที่ยวไป เกี่ยวกับพื้นที่ ทรัพยากร และวิถีชีวิต และมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ในบริเวณพื้นที่ศึกษามากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรมีการวางแผนเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันปัญหาและผลกระทบต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยการดำเนินการควรเป็นในลักษณะของโครงการที่เกิดจากความร่วมมือของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐบาล หน่วยงานเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร และภาคชุมชน เพื่อให้การดำเนินการประสบความสำเร็จเป็นรูปธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน

สาขาวิชาการประกอบการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2553

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ .....

51602379 : MAJOR : ENTREPRENEURSHIP

KEY WORD : CULTURE/FOLK/CULTURAL TOURISM/CULTURAL RESOURCE/ DEVELOPMENT

USAWIN WIBOOLCHART : THE DEVELOPMENT GUIDELINE FOR CULTURAL TOURISM OF THE COMMUNITY NEARBY NAKHON CHAI SI RIVER CASE STUDY : LAMPAYA FLOATING MARKET AMPHOE BANG LEN NAKHONPATHOM. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. DUANG – NGERN SUEPHAKDEE ,Ph.D. 106 pp.

The goals and objectives of this research which concentrated in the potential of the cultural tourism and the effect from the cultural tourism business in the studied area together with literature review, observation, questionnaire and in-dept interview technique with key informant persons. The result of the study will be synchronized to the suitable development guidelines for the studied area.

From the study result found that Lampaya floating market has local cultural resources. The operation of Lampaya floating market is controlled by the market committee. The local community respects in the market rule. For eleven years of growing period had not found any extremity effect to the local community in all dimensions (Economic, Social, Cultural and Environment).

The appropriate development guidelines of Lampaya floating market is extending the related activity to potential area nearby Lampaya temple such as Ecotourism , Agro-Tourism or Health Tourism that suitable for the community base – resource by concentrating on community participation. Also the community should improve the tourism service center for providing the information about the cultural identity and cultural resources to make more tourism get involved in all activities. However the development should be done follow project pattern by all concerned include of government department, NGO and the community for getting the highest benefit to the local community by the sustainable development concept.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สจวบขลังสี

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์อย่างดีเยี่ยมในการให้คำปรึกษา แนะนำ และปรับปรุงแก้ไขของ พศ. ดร. ดวงเงิน ชื่อภักดี อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อ.ดร. สวารรยา ชื่อเลื่อม ประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์และ รศ.ดร. วศิน อิงค์พัฒนาภูล กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณามาดูและตรวจสอบให้คำแนะนำปรึกษาร่วมทั้งตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์มาตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลหลักทุกท่าน และนักท่องเที่ยวตลาดน้ำลำพญาที่ให้ความกรุณาช่วยตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระมหาอานันท์ พุทธรักษ์ โถ เจ้าอาวาสวัดลำพญา และ คุณณรงค์ศักดิ์ เลิศลิทธิพันธ์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลำพญา ที่ได้อนุญาตให้เข้าไปเก็บข้อมูลในพื้นที่ศึกษา รวมไปถึงผู้ประพันธ์หนังสือและเข้าของงานวิจัยทุกรายการ ที่เข้ามาให้อ้างอิงไว้ในงานวิจัยเล่มนี้ และหากงานวิจัยนี้มีข้อผิดพลาด ประการใด ผู้วิจัยขอภัยไว้ ณ ที่นี่ด้วย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์